

Ambachtelijk gepeins

Ik las met zeker genoegen, over mensen die al voor zichzelf geschiedenis maakten met hun hogere opleiding, over hun keuze een ambachtelijke opleiding te gaan volgen. Deze mensen gaven een beeld van zichzelf en omschreven daarbij duidelijk de wens waarom het spoor gewisseld moest worden. Zij variëren in de leeftijd van 35- 41- en 52 jaar.

Geen broekies om zo maar even voorbij te laten gaan.

Ik zelf heb al eens gerefereerd aan Merel van Vroomhoven die als bestuursvoorzitter van AFM overstapte naar de opleiding voor bijzonder onderwijs het PABO. Dat is toch wel iets bijzonder.

Dit alles nog goed overwegend ontstonden bij mij enig gemeanderde gedachten, in drie stappen, omgekeerd aan de denkwijzen van de op ander spoor kiezende hoger opgeleiden. Maar niet omgekeerd evenredig.

Noot; AFM=Autoriteit Financiële Markten Zie voor mijn dichtsel Merel van Vroomhoven mijn column Deze Week 7 april 2019

Stap één; Er was eens een jongetje, oud amper dertien jaren, in 1942, die school gaan geweldig vond en wilde doorleren. Zo heette dat toentertijd. Er viel voor jongetjes van dertien jaren niets te kiezen, hij werd naar de ambachtsschool gestuurd om een vak, ambacht, te leren. Als hij dat in twee jaar tijd volbracht kon hij geld gaan verdienen.

Het jongetje verzette zich hevig, maar het gezag overzag en besloot tot de beste keus, zo werd gedacht. Dus op naar een vak.

Stap twee; Het jongetje, met zijn niet vrijwillige keus behaalde twee jaar later zijn niet begeerde vak diploma, 1944, en vond snel en baas om te gaan werken. Dat heeft vier weken geduurd, dulle Dinsdag en aansluitende spoorweg staking en hongerwinter, waardoor Nederland plat lag.

Het jongetje mocht blijven aanwezig zijn in het zeer kleine bedrijfje. Hij mocht drie keer in de week gedurende twee uur per keer op het bedrijfje letten en één maal per week verslag uitbrengen aan zijn baas.

Vijftien jaar oud met grote verantwoording en les krijgen van zijn baas hoe zijn kristal ontvanger op te waarderen tot goede 1500 meter ontvangst, radio oranje, BBC. Er werd niet gewerkt en toch kreeg het jongetje zijn loon Fl.8,33 per week. Hoe kon dat en hoe bestond het.

Het jongetje had wel de zorg voor het gezin thuis , zijn moeder ,zusje en drie broertjes. Zijn vader en oudere broer waren ondergedoken. Zijn ambachtsschool opleiding wierp vruchten af.

Stap drie De oorlog is over en de wederopbouw van Nederland ging aanvangen. Het jongetje wordt door zijn baas gestimuleerd om in de avonden te gaan studeren. Dat was in die tijd algemeen gebruikelijk. Zijn baas stimuleerde het jongetje niet alleen in het avond doorleren maar ook in sport, muziek. Het jongetje werd een balans bijgebracht tussen werken studeren en ontspannen. Na zeven jaren, het jongetje is een jongeman geworden, begeleid zijn baas hem bij het veranderen van zijn baan. Hij gaat zijn baas, nog altijd de mijnheer en U met hoofdletter, verlaten. Ook dat is kunst, zo mocht de jongeman ervaren.

Is er enig moraal uit deze opleidingsmethodiek te distilleren. Zeker wel. De dertig jaren na de tweede wereld oorlog vroeg het opbouwend en groeiend Nederland hoger opgeleide mensen voor een reeks van vacatures. Er was zeer grote vraag en de kansen voor de vooral avond opgeleide kandidaten waren zeer groot. Zij konden ongelooflijk hard werken en hadden de brede basis van helemaal onder tot hoger opgeleid in hun rugtas paraat.

Het is misschien een idee om de nu hoger opgeleiden de inhoud van de moderne ransel te laten vergroten door in avondstudie een vak opleiding te gaan volgen. Een eigen keuze. Vele hoog opgeleiden vinden naast hun werk ook voldoening in vrijwilligers werk, in de meest uitgebreid zin van het woord. Of in de hobby mogelijkheden Je weet maar nooit. Het jongetje in deze Non Solus was ik zelf.

Nicolaas Overbeeke

Nieuwerkerk aan de IJssel